

รายงานการวิจัย

แผนงานวิจัย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน
แบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

Slow Tourism Attractions Development in Upper Northern
for Elderly Tourists

โครงการย่อยที่ 1

การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism
ในภาคเหนือตอนบนที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

โดย

กรวรรณ สังขกร และคณะ

สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ชื่อโครงการวิจัย การประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism ใน
ภาคเหนือตอนบนที่เหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ
Slow Tourism Attractions Potential Evaluation in Upper Northern that
Suitable for Elderly Tourists

ภายใต้แผนงานวิจัย การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนแบบ Slow Tourism
สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ
Slow Tourism Attractions Development in Upper Northern for Elderly
Tourists

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2553 จำนวนเงิน 1,626,000 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี 2 เดือน เริ่มทำการวิจัยเมื่อ เมษายน 2553 ถึง มิถุนายน 2554

ผู้ดำเนินการวิจัย นางกรวรรณ สังขกร¹, นางสุรีย์ บุญญานุพงศ์¹, นางสาวจันทร์จิตร
เชียรศิริ², นางสาวกฤษณา พุ่มเล็ก¹, นางสาวกาญจนา จีรัตน์¹

บทคัดย่อ

246499

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจและศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวใน
ภาคเหนือตอนบนที่สามารถจัดการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ 2) ประเมินศักยภาพของ
แหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนที่สามารถจัดการท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับ
นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบ Slow Tourism
สำหรับนักท่องเที่ยว

โครงการนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีแบบแผนการวิจัย (Research Design) รวบรวมข้อมูล
จากเอกสาร สำรวจพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว สัมภาษณ์ และสอบถามนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่เดินทางมา
ท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบน และมีการจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (GIS)
ในขั้นตอนสุดท้าย พื้นที่ศึกษาคือแหล่งท่องเที่ยวใน 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน การดำเนินการวิจัย
มีขั้นตอนการประเมิน 3 ระดับ คือ ระดับ 1: การประเมินเบื้องต้น ระดับ 2: การประเมินระดับ
จังหวัด และระดับ 3: การประเมินระดับภาค ใช้แบบสำรวจเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และ
ประเมิน โดยใช้เกณฑ์ 4 องค์ประกอบหลักเพื่อคัดกรองแหล่งท่องเที่ยว คือ การเข้าถึงแหล่ง

¹ นักวิจัย สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โทร. 0 5394 2571

² คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพายัพ โทร. 053 - 201800-4 ต่อ 1421

246499

ท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว และสิ่งบริการการท่องเที่ยวในบริเวณใกล้เคียง

ผลการประเมินเบื้องต้นพบว่า แหล่งท่องเที่ยวในภาคเหนือตอนบนส่วนมากเป็นประเภทศาสนสถาน (วัด) ประวัติศาสตร์ (พิพิธภัณฑสถาน โบราณ) ตั้งอยู่ในตัวเมือง มีการเข้าถึงสะดวก มีสิ่งบริการต่างๆ ให้เลือกใช้ ทั้งที่พักแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก มีสถานที่น่าสนใจอื่นๆ ให้เที่ยวชม และมีสถานพยาบาลในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน การประเมินระดับจังหวัดพบว่า มีแหล่งท่องเที่ยวที่ผ่านการประเมินทั้งหมด 139 แหล่ง และได้นำมาจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพรองรับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุแยกเป็นรายจังหวัด ส่วนผลการประเมินระดับภาคพบว่า แหล่งท่องเที่ยว 10 อันดับแรกที่มีศักยภาพและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ มี 9 แห่งที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ มีเพียงแห่งเดียวที่ตั้งอยู่ในจังหวัดน่าน และยังสามารถจัดอันดับแหล่งท่องเที่ยวตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว 4 ประเภท คือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนสถาน แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประเภท โบราณคดี/ประวัติศาสตร์/ศิลปกรรม และแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชุมชน/ประเพณี/วัฒนธรรม

จากผลการศึกษา พบว่าแหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในภาคเหนือตอนบน ไม่ได้เตรียมความพร้อมสำหรับรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุ การศึกษานี้จึงได้เสนอแนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแบบ Slow Tourism สำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุแยกตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว และตาม 4 องค์ประกอบที่ใช้ประเมิน เพื่ออำนวยความสะดวกนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

Abstract

Subject : Slow Tourism Attractions Potential Evaluation in Upper Northern that Suitable for Elderly Tourists

Project : Slow Tourism Attractions Development in Upper Northern for Elderly Tourists
Research Fund for the year of 2010 : 1,626,000 Baht
Research Period: 1 year - From April 1st, 2010 to April 1st, 2011

Researchers : Korawan Sangkakorn, Suree Bonyanupong, Junjit Thiensiri, Krisana Poomlek, and Karnjana Jeerat

246499

The objectives of this research are 1) Survey and study the tourist attractions potential in upper northern which can be appropriated to the Elderly Tourists, 2) Evaluate the tourist attractions potential in upper northern if it possible arrange for “Slow Tourism” for the Elderly Tourists, and 3) Propose the tourist attractions development plan under the concept “Slow Tourism” for the Elderly Tourists. This project is conducted as survey research with research design. Collected data from various sources e.g. reference documents, website, area attractions, interview elderly tourists who visit upper northern. Collected all information as a database and created Geographic Information System (GIS). Using questionnaire as tool in collecting data with elements screening: Accessibilities, Amenities, Valuable source of the attractions and Tourist facilities in the vicinity. There are 3 steps in evaluating this project: Preliminary assessment, Provincial level assessment, and Regional level assessment.

The results of preliminary stage of this study found that most of the tourist attractions in upper northern are religious places, historic i.e. ancient city and museum. Located in town, convenient to visit with good facilities e.g. accommodations, restaurants, souvenir shops, and other interesting place as well as hospital in case of emergency.

For Provincial study, found that there are 139 Tourists Attractions in 8 provinces in northern area. Rated the top ten places of each province as well as classify the types of the attractions.

246499

- For Regional part: dividing the attractions into 3 groups according to the scores: first group: There are 6 places of low tourist potential (less than 78 scores), second group: 109 places of medium tourist potential (score of 79-155), and third group: 24 high potential tourist attractions (score of 156+).

Most of the high potential attractions are in Chiang Mai and Nan. Considering the high potential attractions, there are all types of attractions; mostly Historic and Religious (16 places), followed by Natural Attractions (4 places) and 2 places of Cultural Attractions. Although the attractions in northern of Thailand have a high potential to support the Elderly Tourists, but there still lacks of service-management of the facilities that appropriate to the Elderly Tourists.

This study proposed 3 processes for “Slow Tourism for the elderly tourists development plan: 1) Physical Development: in order to improve the amenities, securities, valuable added, 2) Management Development: conduct training, workshop for personnel of the organizations in order to educate them regarding the concept of “Slow Tourism” for the Elderly Tourists. Prepare and publish the “Attractions’ Facilities Improved Handbook”. Provide financial support, and 3) Market Development: updating information through appropriate media, publish needs, problems and behavior of the Elderly Tourists as well as ideas of facilities improvement. Special promotion during low season and weekdays - this will be a two-way benefit i.e. business-owner will get supplemental income and the Elderly Tourists spend lower cost.
